

អំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រនៅក្នុងសហគមន៍ជនជាតិភាគតិច

អង្គការយេនឌ័រជាតិផ្តោតជាពិសេសទៅលើការធ្វើការជាមួយស្ត្រី និងកុមារីក្នុងគោលបំណងនាំមកនូវការផ្លាស់ប្តូរប្រកបដោយនិរន្តរភាព ដល់សហគមន៍របស់ពួកគេ។ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា អង្គការយេនឌ័របានចំណាយពេលជាងមួយទសវត្សរ៍មកហើយដើម្បីធ្វើការជាមួយស្ត្រី និងកុមារីដែលមានប្រភពចេញមកពីសហគមន៍ជនជាតិភាគតិច។ អង្គការយេនឌ័រជាក់ស្តែងជាពិសេសផងដែរទៅលើការដោះស្រាយ អំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ។ ការសិក្សាថ្មីមួយបានប្រមូលផ្តុំនូវជំនាញការចំពោះការងារទាំងពីរផ្នែកនេះក្នុងទិសដៅពិចារណាអំពី ស្ថានភាពជាក់លាក់របស់ស្ត្រីនៅក្នុងសហគមន៍ជនជាតិភាគតិចទាក់ទងនឹងអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ។ ការសិក្សាតាមបែបគុណ ភាពបានរៀបចំឡើងក្នុងខែសីហាឆ្នាំ២០១៥ ដោយធ្វើសម្ភាសន៍ក្រុមស្ត្រីនានានៅក្នុងខេត្តរតនគិរី និងបុគ្គលសំខាន់ៗនៅក្នុងសហគមន៍ ជនជាតិភាគតិច។

បេកគំហើញសំខាន់ៗ

ប្រភេទ និងអត្រាប្រេវ៉ាឡង់នៃអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រដែលស្ត្រីក្នុងខេត្តរតនគិរីបានជួបប្រទះ

ការអនុវត្តដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់

ការរៀបការនៅវ័យក្មេងនៅក្នុងសហគមន៍ដែលបានចុះទៅដល់ គឺជាការអនុវត្តដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ដែល ធ្វើបន្តពីមួយជំនាន់ទៅកាន់មួយជំនាន់តាមរយៈប្រពៃណី។ ការរៀបការនៅវ័យក្មេងត្រូវបានរាយការណ៍ថា ជារឿងធម្មតាតែមានការប្រែប្រួលដែរ។ អាយុនៃការរៀបការនៅវ័យក្មេងត្រូវបានប៉ាន់ប្រមាណថា បានកើនឡើងពីអាយុ១៣-១៤ឆ្នាំកាលពីមុន មកដល់អាយុ១៥-១៦ឆ្នាំក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ។

អំពើហិង្សាលើដៃគូស្និទ្ធិស្នាល

អំពើហិង្សាលើរាងកាយ

ស្ត្រីនៅក្នុងសហគមន៍គោលដៅបានរាយការណ៍ថា ជាទូទៅពួកគេធ្លាប់បានរងអំពើហិង្សាលើ រាងកាយពីសំណាក់ប្តី ឬដៃគូរបស់ពួកគេ។ អំពើហិង្សាដែលមិនបង្កឱ្យមានរបួសស្នាមត្រូវបាន ចាត់ទុកថាជា "អំពើហិង្សាតូចតាច" រីឯអំពើហិង្សាដែលបង្កឱ្យមានការបាក់ឆ្អឹង ស្នាមដាំ ឬស្នាម របួសត្រូវបានចាត់ទុកថាជា "អំពើហិង្សាធ្ងន់ធ្ងរ"។ អំពើហិង្សាដែលមិនបង្កឱ្យមានរបួសស្នាមត្រូវបាន រាយការណ៍ដោយស្ត្រីថាមានការកើតឡើងញឹកញាប់ខ្លាំងជាងអំពើហិង្សាដែលបង្កឱ្យមានរបួសស្នាម។ អ្នកផ្តល់បទសម្ភាសន៍សំខាន់ៗ ខុសៗពីគ្នាមិនយល់ស្របថា តើអំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទនៅក្នុង ខេត្តរតនគិរីមានការកើនឡើង ឬថយចុះក្នុងប៉ុន្មានឆ្នាំថ្មីៗនេះដែរ ឬយ៉ាងណានោះទេ។

អំពើហិង្សាលើសេដ្ឋកិច្ច

ជាទូទៅស្ត្រីនៅក្នុងសហគមន៍ជនជាតិភាគតិចត្រូវបានកំណត់ថាជា "អ្នកគ្រប់គ្រង" លុយនៅក្នុង គ្រួសារ ហើយស្ត្រីបានរាយការណ៍ថាពួកគេបានគ្រប់គ្រងលុយនៅគ្រួសារមែន។ ពួកគេអាចធ្វើការ សម្រេចចិត្តប្រចាំថ្ងៃអំពីការចំណាយនៅក្នុងគ្រួសារ។ ទោះជាស្ត្រីជាអ្នកគ្រប់គ្រងលុយ ក៏ដោយ ក៏ "ការសម្រេចចិត្តធំៗ" អំពីការទិញអ្វីៗជាធម្មតាត្រូវបានធ្វើឡើងដោយបុរសដោយពិគ្រោះយោបល់ ជាមួយស្ត្រី។ ក្នុងនាមជាមេគ្រួសារវាគឺជាការទទួលខុសត្រូវរបស់បុរសនៅក្នុងការសម្រេចចិត្ត។

អំពើហិង្សាលើផ្លូវចិត្ត ឬអារម្មណ៍

ស្ត្រីបានរាយការណ៍ថាពួកគេទទួលបានរងអំពើហិង្សាលើផ្លូវចិត្ត ឬអារម្មណ៍ជាអាទិ៍ "ពួកគេត្រូវបានគេ រំលោភបំពាន និងត្រូវបានគេនិយាយអាក្រក់ដាក់ដូចជាថាពួកគេឆ្គួត"។ ប្រភេទមួយទៀតនៃ អំពើហិង្សាលើផ្លូវចិត្ត ឬអារម្មណ៍ដែលបានលើកឡើងនោះគឺ ប្តីរបស់ពួកគេមានទំនាក់ទំនងស្នេហា ជាមួយស្ត្រីផ្សេងៗ។ ជាទូទៅស្ត្រីបានរាយការណ៍ថាមូលហេតុមួយដែលបង្កឱ្យមានអំពើហិង្សានោះ "គឺនៅពេលដែលប្រពន្ធប្រពណ្ណប្តីមានប្រពន្ធចុង ឬមានស្ត្រីផ្សេងៗ"។

អំពើហិង្សាលើផ្លូវភេទ (ដៃគូ និងមិនមែនដៃគូ)

ជាទូទៅស្ត្រីនៅក្នុងសហគមន៍បានឆ្លើយតបថាការចាប់រំលោភ "មិនមែនជារឿងដែលកើតឡើងជា ធម្មតា" នៅក្នុងសហគមន៍នោះទេ។ វាកើតឡើងតែមិនមែនកើតឡើងជាទូទៅដូច "អំពើហិង្សាក្នុង គ្រួសារ" នោះទេ។ ទោះជាដូច្នោះក៏ដោយ ក៏ស្ត្រីនៅតែអាចរៀបរាប់អំពីអាកប្បកិរិយាដែលពួកគេ បានប្រើប្រាស់ដើម្បីការពារខ្លួនពីការចាប់រំលោភ។ ស្ត្រីយល់ថាជាប្រពន្ធគេត្រូវធ្វើតាមការស្នើរសុំ រួមភេទដែលស្នើឡើងដោយប្តី។ អាជ្ញាធរថ្នាក់ស្រុក និងថ្នាក់ខេត្ត មានលទ្ធភាពច្រើនក្នុងការរាយ ការណ៍អំពីករណីរំលោភសេពសន្ថវៈដែលបានកើតឡើង។

ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាច្រើននៅ ក្នុងសហគមន៍ជនជាតិភាគតិចត្រូវ បានប្រារព្ធឡើងដោយពុំមានការ ចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះទេ ដូច្នេះ វាអាចបណ្តាលឱ្យមាននូវលទ្ធភាព តិចតួចក្នុងការទទួលបានការជួយ គាំទ្រពីរចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវការ។

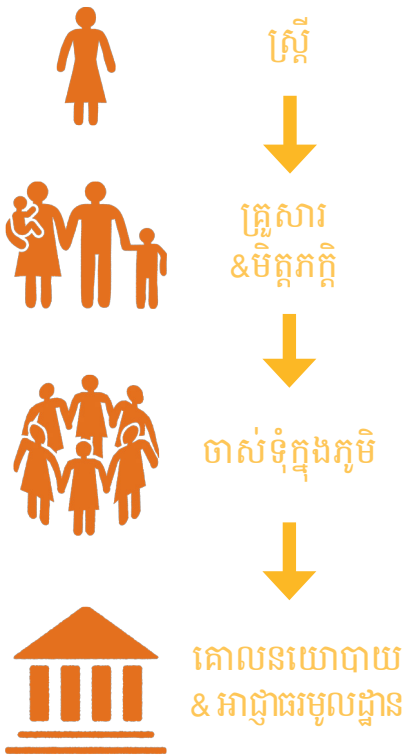
ទាំងស្ត្រី ទាំងបុរសបានកំណត់ថា អំពើហិង្សាតូចតាចកើតឡើង ញឹកញាប់ និងជាបន្ត។

ស្ត្រីជាអ្នកគ្រប់គ្រងលុយនៅក្នុង គ្រួសារប៉ុន្តែ "ការសម្រេចចិត្តធំៗ" ទាក់ទងនឹងលុយបុរសជាអ្នក សម្រេចចិត្ត។

ស្ត្រីបានរាយការណ៍ថា អំពើហិង្សា លើផ្លូវចិត្តគឺជារឿងធម្មតានៅក្នុង សហគមន៍ និងបានកើតឡើង "គ្រប់ពេលវេលា"។

របាយការណ៍ផ្សេងៗទាក់ទង នឹងអំពើហិង្សាលើផ្លូវភេទអាច បណ្តាលឱ្យមានភាពខ្មាស់អៀន ដែលគេអាចដឹងតាមរយៈការ រាយការណ៍។

របកគំហើញសំខាន់ៗ ៖ ប្រភពនៃការជួយគាំទ្រ

បទដ្ឋានសង្គម និងវប្បធម៌ដែលជារឿយនៅជាប់មិត្តចរជានិច្ចនោះបានជម្រុញឱ្យមានជំនឿថាអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ គឺជាបញ្ហាគ្រួសារ និងថាសមាជិកសហគមន៍មិនគួរចូលធ្វើអន្តរាគមន៍នោះទេ។ ទាំងនេះអាចបណ្តាលឱ្យស្ត្រីបរាជ័យក្នុងការស្វែងរកការជួយគាំទ្រ។

នៅពេលស្ត្រីស្វែងរកការជួយគាំទ្រក្នុងជំហានដំបូងនោះគឺគេទៅរកម្តាយ ឪពុកគេឱ្យធ្វើជាអ្នកសម្របសម្រួលដោយគេរំពឹងថាជំនួយពីអ្នកមានគុណរបស់គេ នឹងធ្វើឱ្យប្តីគេបញ្ឈប់អំពើហិង្សា។

ចាស់ទុំភូមិ ត្រូវបានកំណត់ថាជារដ្ឋអំណាចកណ្តាលនៅក្នុងយន្តការយុត្តិធម៌តាមបែបប្រពៃណីនៅក្នុងសហគមន៍ជនជាតិភាគតិច។ "វិធីដោះស្រាយតាមប្រពៃណី" ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ គឺត្រូវរៀបចំបើកកិច្ចប្រជុំមួយដែលដឹកនាំចាស់ទុំភូមិជាមួយជនរងគ្រោះនៃអំពើហិង្សា និងប្តីរបស់ជនរងគ្រោះ។

បន្ទាប់ពីស្វែងរកជំនួយតាមប្រពៃណីរួច ជាទូទៅស្ត្រីដែលអមដំណើរដោយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានទៅជួបនគរបាល។ នគរបាលបានរាយការណ៍ថា ជាធម្មតាស្ត្រីមិនចង់ឱ្យគេចាប់ប្តីរបស់ខ្លួនទេពីព្រោះពួកគេត្រូវចំណាយប្រាក់។

ទាំងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌តាមបែបប្រពៃណី ទាំងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានមានការបណ្តុះបណ្តាលតិចតួចស្តីពីអំពើហិង្សាទាក់ទង នឹងយេនឌ័រ ហើយទំនងជានឹងធ្វើឱ្យស្ត្រីក្លាយជាជនរងគ្រោះសាជាថ្មីដោយសារតែផ្តល់ការឆ្លើយតបមិនបានគ្រប់គ្រាន់ ជាលទ្ធផលបែរជាស្តីបន្ទោសស្ត្រីថាជាអ្នកបង្កអំពើហិង្សាទៅវិញ។ ស្ត្រីដែលមានបទពិសោធន៍ធ្លាប់រងនូវអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រមានលទ្ធភាពតិចតួចក្នុងការទទួលបានជម្រកដែលមានសុវត្ថិភាព សេវាប្រឹក្សាយោបល់ ការគាំទ្រផ្នែកច្បាប់ និងសេវាសង្គមផ្សេងៗទៀត។

"អំពើហិង្សាជាច្រើនកើតឡើងលើស្ត្រីនៅក្នុងសហគមន៍ភាគច្រើននៅពេលដែលប្តីពួកគេស្រវឹងស្រាតែមានករណីធ្ងន់ធ្ងរមួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះ"។
អ្នកចូលរួមក្នុងការពិភាក្សាជាក្រុម។

"វាគឺជាការលំបាកខ្លាំងណាស់សម្រាប់ស្ត្រី។ ស្ត្រីភាគច្រើនចង់លាក់លៀម និងមិនឱ្យអ្នកដទៃដឹងនោះទេព្រោះពួកគេនឹងចំណាយលុយច្រើនប្រសិនបើគេដឹងថាមានអំពើហិង្សា"។
ជនបង្គោលរបស់ CCWC

"ប្រជាជនមិនចង់ទៅតុលាការទេពួកគេមិនចង់ចំណាយលុយប្រដាប់ពន្ធនាគារទេ"។
មេឃុំ

ឯកសារលម្អិតស្តីពីអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រនៅក្នុងសហគមន៍ជនជាតិភាគតិច មាននៅលើគេហទំព័ររបស់អង្គការយែរកម្ពុជា www.care-cambodia.org/research។

ឯកសារស្តីពីអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រនៅក្នុងសហគមន៍ជនជាតិភាគតិចនេះត្រូវបានផលិតឡើងក្រោមការឧបត្ថម្ភពីមូលនិធិ Patsy Collins Trust Fund Initiative ក្នុងគម្រោងប្រសិទ្ធភាពរបស់អង្គការយែរ។ អង្គការយែរសូមថ្លែងអំណរគុណដល់រដ្ឋាភិបាលអូស្ត្រាលី អង្គការ UNICEF មូលនិធិ Patsy Collins Trust Fund Initiative និងម្ចាស់ជំនួយឯកជនជាច្រើនដទៃទៀតដែលបានជួយគាំទ្រដល់អង្គការយែរក្នុងការធ្វើការជាមួយជនជាតិភាគតិចក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។